

401/12021

התאחדות בוכאי ישראל
הספריה

הירחון הישראלי

לבוש לאות

מנהל השרות הבולאי (במרכז) מחקבל ע"י ז"אק מינקוס
סוכן השרות הבולאי בארה"ב

מעונינים בחליפין עם ישראל

Sheldon Joseph Blech
c/o Talmudical Academy
4445 Old Court Rd.,
Baltimore, Md. 21208
U. S. A.

Errico de Rito
Via C. Laurenti 19
Ostia Lido (Roma)
Italia

François Ficheur
27bis, Avenue Jehan de Brie
Coulommiers 77,
France

A. Camidade
Boite Postale 401
Abidjan,
République de Côte d'Ivoire

Mr. J. Scholten,
Oostende 39 B Flat,
Helmond,
Holland.

J. Smol
Escamplaan 326
Haague,
Holland

Jhon Pieterman
Het Oord 28
Den Haag
Holland

Amsili Chantal
7, Rue du Chemin de Fer
St. Michel s/Orge 91
France

Kaunas
Soprany G-ve 5-10
Zivatkauskas P.
Litovskaia S. S. R.
U. S. S. R.

Karl-Heinz Wieis
Aschaffen Buerger Str. 6a
1, BERLIN 30,
D. B. R.

Hirko Uher
Had Octárnoul 1,
Praha, Czechoslovakia

B. W. Vonk,
A. Schweitzerplantsoen 3,
Voorschoten,
Holland.

Reginald Vorberg
Pioneerstrasse 5,
4102 Homberg /Ndrh.
West Germany

Mademoiselle
Patricia Lamère
10, Rue Guynemer
92, Chaville,
France

Dimitri Sfikas
Victor Hugo 6,
Athens 108
Greece

Johnny Andersen
Hellig Kors Vanget 12,
5600 Faaborg Fyn
Denmark

K. Levą,
Hagenau Str. 24,
Manheim 71
D. B. R.

Erhard Ferchland
DDR 35el Plötzky
Karl Marx Str. 8

ה כ ו נ ו למכירה פומבית של בולים

יום ד', 28.2.1968, 7 בערב באגודה התל-אביבית לבולאות רח' הס 16

452 פריטים, ציור ואמנות; 220 ספורט ואולימפיאדות; 187 פרחים וחיות; 115 קוסמוס מדע ורפואה; 108 יודאיקה ושואה. פריטים רבים בנושאים: - או"ם, אונסקו, בול על בול, דאר אויר, ילדים, מוזיקה, ספרות, פילסליה, פרס נובל, צלב אדום, צ'רצ'יל, קנדי, רקודים, תיאטרון, תלבושות ותערוכות.
900 פריטים ממדינות אירופה (כולל קלסיים) * 550 מעבר לים
* אוספים

את החומר אפשר לראות בכל יום בשעות העבודה אצל:

* תלאביב, רח' שינקין 30 טל. 624920

בולי לב

קטלוג מצויר של כל הפריטים ימסר בחל-אביב לכל דורש ויישלח בדאר לכל המעונין

FEDERATION DES SOCIETES PHILATELIQUES ISRAELIENNES

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

שבט, תשכ"ח February 1968

על סדר היום

ברכת התאחדות אגודות הבולאים בישראל

דבר יו"ר התאחדות אגודות הבולאים בישראל

שנה זו שאנו מסימים הערב, הנה מסוג אותן שנים, ואולי אפילו השנה ב"ה" הידיעה, בהן נחרצה ונכתבה, באותיות דם ועשן, ההיסטוריה של עם ישראל, מאז היוותו לעם. ודומה כאילו, שבשנה גורלית והרת מאורעות כשנה זו, לא יהיה מקום וזמן לעסוק בעיסוקים חסרי ערך כבולאות, אך דא עקה, ואולי דוקא בגלל חשיבותה של שנה זו, הוכח בפעם חוזרת ונשנית, עד כמה רב וחשוב הקשר בין ההיסטוריה של עם ובין בוליו; וכהוכחה קלסית להנחה זו, די יהיה אם אזכיר את סידרת בולי הנצחון, המשמשים וישמשו תמיד, גלעד נצחי לתחילת מלחמת ששת הימים (בול מיצרי סיראן), ולסיומה (בול הכתל המערבי) בנצחון כביר שהושג על-ידי צבאנו המהולל והמפואר (בול סמל צה"ל).

ולכן, בל יפלא הדבר בעינינו הבולאים, שלמרות התמורות המופלאות שעברו על עמנו בשנה החולפת, לא ישבנו בחיבוק ידים ובאפס מעשה, והמשכנו ללא הפסק והפוגה בעבודה האפורה היום יומית של ההתאחדות.

ועד הפועל של ההתאחדות קיים גם בשנה מלחמתית זו, כבשנים שלפנים, 10 ישיבות שבהן השתתפו מרבית חבריו ובכמה מהן אף נציגי העתונות הבולאית. נוסף לישיבות אלו, קימו ועדות נבחרות מחברי הועד הפועל פגישות רבות בינם לבין עצמם ועם גופים ואישים צבוריים שונים, כשר הדאר, משרד החוץ, הנהלת השרות-הבולאי ועוד. כל זאת, על מנת לקדם, עד כמה שאפשר, את עניני הבולאות הישרא-לית.

גם השנה, כבעבר, דאגה ההתאחדות, שבולאות ישראל תיוצג, ובכבוד רב, בחע-רוכת אמפילקס", הולנד, ע"י 7 מחברינו, שזכו להערכה רבה ולפרסים רבי-ערך, וע"י חבר הועד הפועל, ד"ר. הקסטר, שכהן בה כשופט בינלאומי. כמו-כן נחנה ההתאחדות את חסותה והדרכתה לתערוכה בולאית שנערכה בעיר ה-נוער, תל-אביב, ובשגרירות קנדה, ועל כך ברצוני, בשם חברי הועד הפועל, בשמכם ובשמיי, להודות לחברינו ניר ופרוידנברגר, שבמסירותם הרבה ועבודתם היפה, תר-מו להצלחת תערוכות אלו.

תערוכה נוספת העומדת על סף דלתנו, היא, תערוכת הבולים הלאומית "תבירה" שתתקיים בסכוח שנה זו, 8 עד 17 באוקטובר, בבניני האומה בירושלים, ואשר בה יקים הקונגרס העולמי של אגודות אספני ישראל, הארץ הקדושה ויודאיקה, את פג-ישתו הראשונה. ומעל במה זו, מרשה אני לעצמי לפנות אליכם, נציגי האגודות ה-שונות, בשם ההתאחדות, בשם האגודה הפילטלית ירושלים ובשמיי אני, בבקשת עזרה והשתתפות מקסימלית מכם ומחברי אגודותיכם, למען הצלחת מאורע בולאי רב חשיב-ות זה, בבירת ישראל השלמה, ירושלים.

(המשך בעמוד 4)

בהזדמנות זו רוצה אני להעלות על נס, ולהביע את תודת ההתאחדות לשרות-בולאי ולמחלקת ההסברה במשרד החוץ, על התמיכה הנאה והמעודדת, שנתנה לנו על ידיהם, ואשר הודות לה הצלחנו להחזיר לחברינו שהציגו בתערוכת "אמפילקס", כ-90% מהוצאותיהם.

עתוננו, בטאוננו הצנוע, שחגג לא מכבר את יום הולדתו השני, ממשיך להופיע בתמידות וברציפות, ועל כך אנו כלנו חיבים תודה מקרב לב, לעורכו המסור והנאמן, מר אריה לין.

פרשת היחסים ושתוף הפעולה בין הנהלת הדאר וההתאחדות, נדונה בפגישה שקיימנו בתחילת השנה, עם שר הדאר החדש, מר ישעיהו, ואנשי משרד הדאר, פגישה בה גילה השר, אוזן קשבת ויחס חיובי ואוהד לבעיות ההתאחדות, ואשר בסיומה נתבקשנו על ידו, להביא בפניו תכנית פעולה ותקציב מפורט, לקראת השנה הבאה. בפגישה שניה שהתקיימה לא מכבר, נדונו פרטי התכנית שהוגשה על ידינו, והובטח לנו שבשנת התקציב הבאה, תוענק לנו תמיכה נאותה למימון ובצוע חלק נכר מתוכניתנו זו.

למותר לציין שעם קבלת תמיכה שנתית זו, יחולו שנויים מרחיקי לכת בכל פעולות ההתאחדות; בעית התמיכה באספנינו המציגים בחו"ל תפתר אחת ולתמיד, עתוננו אף הוא יקבל, סוף כל סוף, את הצורה הנאותה בה היינו כלנו רוצים לראותו, ותנופה רבתי תנתן לארגון חוגי הנוער בערים השונות, ולספות האגודות והחוגים השונים, בערי הספר ובקבוצים.

ולבסוף בעיה כאובה שהעסיקה ומעסיקה את ההתאחדות, והיא יחסן העוין, לאחר מלחמת ששת הימים, של התאחדויות הבולאים במדינות הגוש המזרחי, כלפי ההתאחדותנו. יחס שהתבטא: א) בסירוב ממשלת פולין להתיר כניסת מכתבים מישראל כשהם מבולאים בבולי הנצחון, ב) בהחזרת אוספים שנשלחו ע"י אספנינו לתערוכת בולי דאר-אויר "אירופילה" שהתקיימה בבודפשט, הונגריה, בטענה שכאילו הגיעו לתעודתם, מאוחר מדי, ג) באי הזמנת ההתאחדותנו להשתתף בתערוכה הבינלאומית "פרגה", שתתקיים ביוני שנה זו בצ'כיה, נוהג הנוגד את תקנות ה"פיפ" ואת כל כללי הנמוס המקובלים בעולם הבולאי.

הועד הפועל רואה הופעות אלו בחומרה רבה, ובשתוף פעולה עם משרד החוץ, הגיב בחריפות על גישה ויחס בלתי בולאי ובלתי קולגיאלי זה, עד כדי דרישה נמרצת לביטול חסות ה"פיפ" שניתנה לתערוכה זו. סופה של פרשה כאובה זו עדיין לוטה בערפל, אולם ההידים המגיעים אלינו מארצות שונות שאליהן פנינו בנדון, הנם אוהדים ומעודדים.

ועתה, לא נשאר לי אלא להודות שנית לידידנו ד"ר הקסטר על עבודתו המסורה והנאמנה להרמת קרן בולאות ישראל בארץ ובעולם כולו, ולמזיכרנו היקר מר ניר שהודות למסירותו זרמו גם השנה ענייני ההתאחדות על מי מנוחות, ולאחל לשניהם מכאן, הרבה שנות בריאות ועבודה פוריה בשרות הבולאות הישראלית היקרה לכלנו. נבחר וועד פועל חדש

ביום ג' (16 בינואר) התקיימה בתל-אביב האספה הכללית השנתית של נציגי אגודות הבולאים בארץ. על אף מזג האוויר הסוער נתכנסו נציגי האגודות, לרבות נציגי האגודה הירושלמית ובחרו בוועד פועל חדש לשנת 1968. לאחר מסירת דו"ח של היו"ר מ. ויגוצקי ודו"ח כספי של הגזבר ש. ארצי (מפי מר שני, מבקר) פה אחד נבחר הוועד הקיים בתוספת שני חברים. בוועד החדש 15 חברים: מ. ויגוצקי (יו"ר), חברים: אוקו, ארצי, אנוליק, ברק (בורק), גרווה, ד"ר הקסטר, וייסלברג, כהן, ניר, פרצלן, קנר, קארו, שלו ושלמוני. נהל את האספה מר גפן מנתניה.

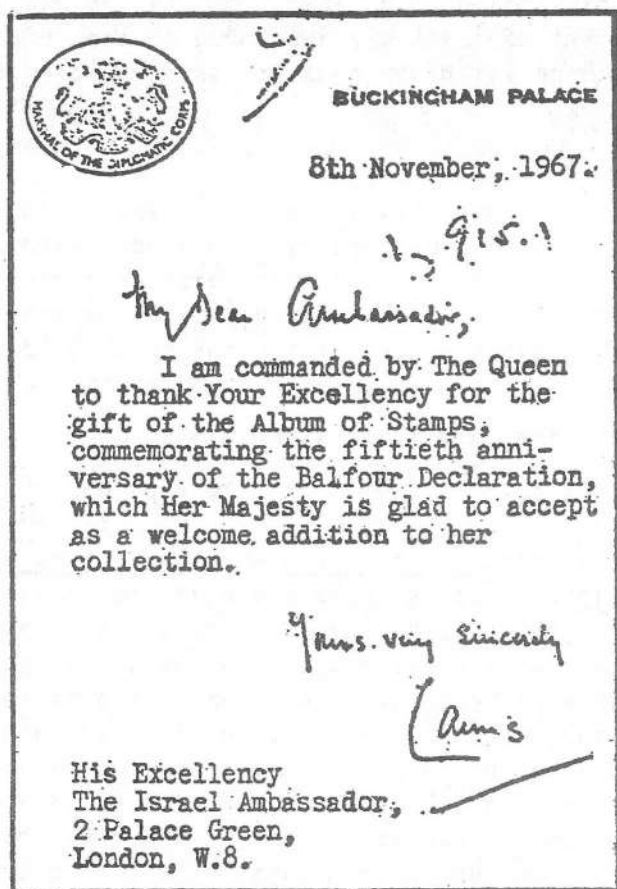
חדשות הבולאות בישראל

בוליהלומים

הכל אצלנו בבחינת בפעם הראשונה אחרי אלפיים שנה. אין זה אמור, כמובן, לגבי בולי דואר... אבל "בול יהלומים" הוא בהחלט ראשון בישראל. הכוונה ל- בול דואר-אוויר חדש בסידרת "ייצוא ישראל", שנועד למשלוחי יהלומים מישראל לחו"ל, שצויר בידי א. אלדר מחולון, שתי מסרות: הוא מתאר אבן יהלום מעובד שהוא אחד מענפי הייצוא החשובים של ישראל, והוא ישמש, כאמור, למשלוח צרור-ות יהלומים בדואר-אוויר. כסיבה זו נקבע ערכו הנקוב של הבול ל-3 ל"י.

מאוחר יותר יופיעו חמישה בולים נוספים, מהם 4 בסדרת "ייצוא" ובול אחד לכבוד המשחקים הקדם-אולימפיים בכדורגל.

ארבעת הבולים בסידרת "ייצוא" מתארים ענפי ייצוא חשובים במדינה: אריגים-10 אג'; בולי דואר - 30 אג'; חפצי-חן - 40 אג'; אפרוחים - 50 אג'; ערכו הנ-קוב של בול הספורט הקדם-אולימפי הוא 80 אג'.

הידעת?

* * *

... אמנם כן, בשובלו של בול מיצרי טיראן (40 אג') הודפסה מ- ובאה מספר ישעיהו ומחתחת מקור המובאה. בנוסח האנגלי הודפס - ISIAH בעוד שבאנגליה נוהגים לכתוב את השם ישעיהו ISAIAH. האיך זו שגיאה ותוצאת החיפזון בהכנת בולים אלה, שואל ד"ר טיי-נר מארה"ב?

מכתב התודה של המלכה אליזבת לשגריר ישראל עבור אלבום בולי הזכרון לעיון יובל שנים להצהרת בלפור, שניתן לה במתנה

על חזיקי הבולאות

מפעולות הפדרציה הבינלאומית לבולאות ("פיפ")

- מאת קלמן בר-אילן -

למעשה יכול כל אדם לאסוף ככל העולה על דוחו וכל דבר הגורם לו הנאה ושמחה, כל עוד שעומדים לרשותו האמצעים והאפשרויות הכספיות. כל איסוף עולה בכסף, אם המדובר בדברי עתיקות או בבולים. יש אנשים שיש להם חוש-ריח ורגש בקצה האצבעות וללא ידיעה רבה ובכסף מועט קונים משהו שבמרוצת הזמן מסתבר, שהוא מביא ריווח ניכר. זוהי ספקולציה על "ריזיקו" עצמי שמשתדלים להקטין ככל האפשר וזאת ע"י הערכת האוביקט שקנו כרכישה טובה ביותר ונדירה עד שמצליחים לצוד ברשתם אספן אחר המוכן לרכוש את "המציאה". אספנים חייבים להזהר ולא לקנות הכול ללא בחירה, וכל מה שמציעים לנו ובעיקר הוצאות בלתי פילטליות או פוסטליות כביכול; קיימות כיום הרבה ארצות ובראש וראשונה ארצות ערב אשר משולחן אחד וטלפון יחיד בתוך איזה תחנה במדבר מוציאות מליונים מתוך כיסי האספנים ומדפיסות סדרות משוננות ובלתי משוננות, בלוקים משוננים ובלתי משוננים ו"פבריקציות" למיניהן ומוכרות אותם במחירים פנטסטיים. אל תתפסו להוצאות היפות ובעיקר לבולים תימטיים כשהם בהוצאות מרובות.

ועדות הפיפ

כיצד ובכן נוכל להשמר מקניות אלה? הפיפ שמטרתו להגן על האינטרסים של האספן, הקים מספר ועדות המטפלות בעיקר באזהרת האספנים מפני הוצאות מזיקות לאספן ולכיסו. הפיפ מתכנס מדי פעם בפעם ובעיקר בכל כינוס בולאי או תערוכה בין-לאומית ודן בבעיות הפילטליה. ראשית כל נרשם קריטריון לפיו נקבע מהו בול המזיק לאספן והועדה להוצאות מזיקות הוציאה לכך תקנון עם הגדרות.

הגדרות ההוצאות המזיקות, המיותרות והבלתי רצויות

קונגרס הפיפ של פריז (1964) הטיל על ועדה מיוחדת להגדיר את ההוצאות האלה, כלהלן:

א. הוצאות הגורמות הפסד או המזיקות: הגדרה: ההוצאות המזיקות הן אלה נוקדות באופן ישיר אינטרסים של האספנים: 1. סדרות בולאיות או ערכים מסויימים מסדרות אשר נמכרות בהצמדה לגליון-זכרון, ואלה יכולים לאחר-מכן להכתיב את מחירם. 2. סדרות או ערכים מסויימים מסדרות אלה אשר אינן נמכרות באופן חפשי באשנבי הדואר של אותה ארץ המוציאה אותן, או שיימכרו בתנאי הפצה מיוחדים. 3. סדרות או ערכים מסויימים אשר נושאים חוספת מחיר העולה על 50% מהמחיר הנקוב. 4. סדרות או בולים או בלוקים רגילים הנושאים ערך מוסף או ניקוב בלתי פוסטלי, המוצאות לשם הפקת רווחים. סדרות המודפסות ע"י פרטיים בלי סטטוס דוארי (כלומר בלי סטטוס פוסטלי, שלא ע"י הנהלת הדאר). 5. בול ים בודדים מתוך סדרות רגילות שלא נמכרו ע"י הדואר.

מקרים חורגים: 1. מקרים חורגים מהתקנון שבסעיף 3 (ערך מוסף העולה על 50% מהערך הנקוב) יתקבלו ולא יוחרמו במקרה שהסידרה הוצאה מיד אחרי אסון לאומי ובתנאי שהיא למטרת עזרה ראשונה לנפגעי אסון. 2. במקרה שהם-

נאורו - מדינה עצמאית

נא לפתוח דף חדש באלבום המדינות העצמאיות: נאורו, שהיתה מושבה גרמנית בשנים 1888-1919 והפכה מאז לשטח מנדטורי בחסותה של אוסטרליה, עומדת לזכות בחירותה ב-31 בינואר 1968 ילהפך לרפובליקה. לרגל מאורע זה יורכב הדפס-רכב על 10 בולים מן הסידרה השוטפת ובמועד מ-אחר יותר יופיעו עוד 4 בולים מן המניין עם אותו הדפס-רכב ("קהיליית-נאורו" באנגלית).

ממשלת נאורו החדשה תוסיף למכור את בולי הדואר לאספנים, באמצעות השרות הבולאי האוסטרלי.

כל המדינה הצעירה אינה אלא אי-אלמוגים זעיר באוקינוס השקט, דרומית לקו המשווה. שטחו של האי 21 (!) קמ"ר ומספר תושביו 5000 (!). פרנסת האי על מי-רביצים עצומים של גואנו, מהם מופקים פוספטים. הרזרבות נאמדות ב-70 מיליון טון פוספטים עשירים.

נאורו היתה שטח נאמנות של או"ם החל משנת 1947, שנמסר לידי ניו-זילאנד, אוסטרליה ובריטניה.

בתצלום כמה מבולי האי שהופיעו שם במשך השנים.

המשך מעמוד 6/על מזיקי הבולאות

ידרה מיועדת למימון תערוכה בין-לאומית (לא לתערוכה לאומית). במקרה זה הערך של התוספת לא יעלה על 2 פרנקים זהב.

- ב. הוצאות מיותרות: הגדרה: הוצאות מיותרות הן אלה אשר מחירן יקר (הייתי מ-סוג לסוג זה את הסידרה שלנו ל "יום הבול"). 1. הוצאות המכילות בולים, סדרות או גליונות משוננים ובלתי משוננים מאותו הערך. 2. הוצאות צמודות-1 בלוק + X סדרות או בול בכמות מוגבלת וקסנה + X בולים רגילים וכו'). 3. סדרות או בלוקים המופיעים בצבעים שונים מאותו הסוג. 4. הדפסה נוספת של סדרה או חלק ממנה באותה הצורה עם שנויים קלים בלבד לשם הפקת רווחים. ג. הוצאות בלתי רצויות: הגדרה: מאחר והבולים משמשים לביול מכתבים בעיקר, הם אינם רצויים כאשר רואים בברור שהוצאות מסוימות אינן משמשות מטרה זאת. 1. סדרות זכרון בנות בולים רבים. 2. ערכים גבוהים מדי. 3. גליונות-זכר-ון (בלוקים). 4. סדרות בולאיות בעלות נושא שלמדינה המוציאה אותן אין כל קשר אליה.

ובכן זהו למעשה הסיכום של ההגדרות והספסיפיקציות של הבולים אשר אינם רצויים לנו, האספנים.

הועדה פונה אלינו לתמוך בה תמיכה מוסרית ע"י אמוץ ההצעה הזאת ובהגשמת המטרה האשתפת לכלנו.

הפיץ השירות המערכת העקשנית והמתמדת נגד ההוצאות המזיקות תישא פרי ל-מען הפילטליה והפילטליסטים. (בעמודים 8-9 ראה בולי נסיכויות ערב שהוטל על-יהם חרם).

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

החלטות בצמרת

חרם על בולי ערב
- מאת ד"ר מיכה טיינר -

"הכתם השחור", הוא אות הקלון הבולאי, הונח על בוליהן של כל ה"שולטניות" ו"מדינות השייכים" הערביות שבדרום ערב ובמפרץ הפרסי (מדרום לעיראק). בכנס השנתי של הפדרציה הבינלאומית לבולאות (פ.י.פ.) הוחלט לאסור הצגת בולים אלה בכל תערוכה שתיערך בחסות הפדרציה. בסך הכל נמצאות ב"רשימה השחורה" תריסר "שולטאניות" כאלה, והן: אג'מאן, מאנאמה, דובאי, פוג'ירה, ראס-אל-חיימה, שארג'אח, חור-פאקאן, אום-אל-קיוואין (אלה "מדינות" של שייכים שונים הכלולות במושבות-החסות הבריטית הקרויה "מדינות ההסכמה"), מדינת סיון שבקאתירי, שול-טאנית מאהרה בקישן וסוקוטרה, מדינת קוויטי שבחצרמות (הנמצאות במזרח עדן, ו-הן כולן "מדינות" של שייכים בדווים) ו"מדינות קאטאר.

לא לה נוספה עכשיו עוד "מדינת" שייכים בדווים, הנמצאת בין תימן לעדן, ו-שמה "מדינת יאפאע העלית". כמו שאר ה"שייכויות", שטחה כ-1,500 קילומטרים מרו-בעים, ואוכלוסיתה היא 130,000 בדווים, בני שבעה שבטים שונים, אשר 99% ויותר מהם אינם יודעים קרוא וכתוב. שולטים עליהם שבעה שייכים, במועצה שבראשה "שו-לטאן" נומינלי, העומדת במקומה בזכות ההגנה על ידי צבא בריטי. יחד עם סדרת בולים צבעונית מן המניין (בח עשרה ערכים) שהופיע ב-30 בספטמבר הופיע מיד סד-רת "בולי זכרון" (ב-15 באוקטובר, 4 ערכים ודפית זכרון) לכבוד ... חחרויות הגביע העולמי בכדורגל (שנערכו לפני חדשים רבים). כמו בולי ה"נסיכויות" האח-רות, הודפסו בולים אלה בצבעים רבים ונוצצים, בבתי דפוס בלונדון ובווינה. כ-תובת "השרות הבולאי" של שולטאנית זו היא: ת.ד. 8, עדן, דרום ערב ... אך אל תטרחו לכתוב, כי לירות ישראליות אינן עוברות לסוחר בעדן, והבריטים כבר עזבו את המושבה, והשאירו מאחוריהם בלגן רציני...

לא רק על "שייכויות" אלה הוטל חרם הפ.י.פ., אלא גם על כל אלה שתוקמנה בחצי האי ערב בעתיד, ועל בולי תימן (הרפובליקאנית והמלוכנית) וירדן ... וועדת הפ.י.פ. להוצאות בלתי רצויות החליטה גם לפעול למען מניעת רשומן של הוצאות הבולים של "השולטאניות" הערביות בקטלוגים מכיוון שהוכח כי בולים אלה לא שמשו ולא ישמשו לצרכי דואר, ואינם אלא תוויות צבעוניות שמטרתן להפ-יל בפח אספנים נאיביים. נוסף לכך החליטה הוועדה כי החל מה-1 בינואר 1968 לא תורשה הצגתם של בולים בלתי מנוקבים שהופיעו בהוצאה מצומצמת, יחד עם בו-לים, אף אם אינם באותם הצבעים. החלטה זו מכוונת בעקר כנגד הנוהג שהחל בהו-

נגאריה, ונפוץ אף למדינות אסיות ואפריקניות, להנפיק הוצאות מצומצמות בלי נקוב, יחד עם הבולים המנוקבים, ולמכרן במחירים מפולפלים ישר לסיטונאים אי-רופיים ואמריקנים (תמורת "מטבע קשה").

מצד שני הביעה היועדה אופטימיות נוכח "סמני שחוף פעולה" מצד ממשלות פ-נמה ופרגואי, בקשר ל בולים שהנפיקו עבורן סיטונאים, על פי חוזים מיוחדים ובכל מיני סדורים שהביאו להופעת סדרות ארוכות של "בולי אמנות", "בולי חלל" "בולי קנדי" ו"בולי ספורט", בהוצאות קטנות אך במחירים מפולפלים, שריח של הונאה נודף מהם. פנמה הודיע ש"תצמצם את מספר הבולים המונפקים, ואת תנאי מ-כירתם, בהתאם להנחיות הפ.י.פ.". ממשלת פרגואי "הזמינה את נציגי הפ.י.פ. ל-בדוק את סדרי הנפקתם של בולי הדואר החדשים".

האמריקאים מזהירים

"וועדת המשמר" של האגודה הבולאית האמריקנית (A.P.S.) מזהירה את ה-בולאים מפני רכישת "בולים" צבעוניים כאלה, שבעצם אינם בולי דואר. אף כי ו-ועדה זו עדיין לא המליצה על נקיטת כל צעדים דראסטיים, בהנחה שאי אפשר למנ-וע אספנים במדינה דמוקרטית מלאסוף מה שהם רוצים. אך וועדה זו הזהירה אספנ-ים שלא יצפו לפרסים בתערוכות הנערכות בחסות האגודה, על "בולים" כאלה, שכן וועדות השופטים תקבלנה הנחיות "להתעלם" מפריטים שהיוותם בולי דואר מוסלת ב-

ספק. וועדה זו עדיין אינה מקבלת ברצינות את הודעותיהן של פנמה ופרגואי שהן "תחזרנה למוטב". הוועדה מצפה ל"התנהגות הוגנת" מצד ממשלות אלה, לאחר התנ-הגותן שעברה את כל גבולות המוסר המקובלים.

ב"דבר מערכת" שפורסם בדו-ירחון "אגודת אספני אמנות בבולים" קראה העור-כת, גב. קלייר מק-אליסטר לכל חברי האגודה (שהיא אגודת-בת של התאחדות אספני הנושאים האמריקנית A.T.A) "לבחון היטב את מנהגיהם בקניית בולים מן המבול שזכה ל"כתם השחור" מטעם אגודת הבולאים האמריקנית. נשיא האגודה של אספני א-מנות בבולים, מר רוברט רוזנבאום, פירסם מכתב גלוי לחברים, בו קרא להם להפ-סיק את קניית הבולים שהוצאו ב"מקומות" (הוא אינו קורא להם מדינות או ארצו-ת) אשר אינם זקוקים לבולים רבים כל כך. מר רוזנבאום הדגיש במיוחד את"דפיות הזכרון", ה"בולים" הבלתי-מנוקבים ו"בולי הזהב" הרבים, שהוצאו שלא לצרכי ה-דואר אלא כדי להביא רווחים מכיסיהם של בולאים.

ת ל א ב י ב

באגודה התל-אביבית

ב-15 בפברואר ירצה במועדון האגודה, רח' הס 16 ת"א, מר א. פופיק על בו-לי המנדט הבריטי; ב-12 בפברואר ירצה מר סגל על אמנות בבולים; ב-26 בפברואר ירצה מר פרצלן על חומר דוארי מתקופת המעבר. כל הרצאה תלווה בתצוגת חומר ב-מסגרת - חדוש באגודה (!)

הנדירים והיקרים...

שינויי B נוספים בהדפסת-הרכב על בולי המנדט

- מאת אריה פופיק -

בבואנו להוכיח כי שינוי בדפוס על בול-דואר אי-נו מקרה סתם, עלינו להציג העתקה זהה לחלוטין של א-ותו שינוי.

בכל זאת, בשינויי הדפסת-הרכב על בולי המנדט, נתקלים אנו בקשיים בכל ההוצאות של "ירושלים". בגלל ריבוי סטיות מקריות קשה להביא הוכחה כי שינוי האות E הסופית לאות B הינה שגיאת גלופה. אף-על-פי-כן, עלה בידי אחרי חקירה מייגעת של שנים רבות - למצוא הוכחה כזאת מתוך החומר שעמד ברשותי. על הוכחה זו אספר ברשימה זו.

רוב האספנים של בולי המנדט מכירים את השגיאה B בסידור שני של ירושלים 1 (מספר 200 בגליון). גם אדם שלא ראה שגיאה זו ודאי שמה על השגיאה המפורסמת B בסידור ראשון בהדפסת הרכב של ירושלים 1 - מס' 133 בגליון, שהוא מן הנדירים על בולי המנדט. מעריכים שקיימים בסך הכל כ-10 עותקים בכל הערכים. בערכים 1 מיל - 5 מילים לא נמצא אף בול אחד, והמספר האמור נמצא רק בערכים 2 גרוש - 20 גרוש. למרות זאת עלה בידי להוכיח שקיים לפחות שינוי-גלופה אחד יפה וברור של האות E הסופית לאות B בהדפסת הרכב האנגלית, שהאספנים לא שמו לב אליה, בחשבם אותה לססיה מקרית - וזאת בסידור ראשון של הדפסת הרכב ירושלים 1.

לחיזוק ההוכחה מצאתי שינויי-עזר אופייניים בהדפסות-הרכב העברית והערבית. האות פ (במלה "פלשתינה") מופיע בצורה אליפטית, כמעט סתומה, וגבה תמיד שבור. אופייני ביותר השינוי באות א (של א"י) - ראשה השמאלי של אות זו מוקטן באופן ברור וזהה בכל הבולים, כן נמצא שבר בהדפסת-הרכב הערבית בין האות-יות יו (ין). ברשותי נמצאים 6 ערכים עם שגיאה זו, אותם אספתי תוך חיפוש של שנים רבות. ביקשתי גם לדעת את מצב הבול עם שינוי זה בגליון, והדבר עלה בידי בעזרת הערך של 4 מילים.

לרשותם של מרבית החוקרים של בולי המנדט עמדו גליונות שלמים של כל ההוצאות, ואז יכלו בנקל להגיע לחוצאות שאליהן הגיעו. הדבר היה סביר לפני עשרות שנים. ברשותי לא עמד כל חומר כזה, בגלל אמצעים טכניים וכספיים מוגבלים. אין למצוא כמעט בשוק הארצי גליונות שלמים של בולי-מנדט עם הדפסות-רכב, שהם

בחלל האויר

יום דואר אויר נחוג השנה ע"י בולאי גרמניה המערבית בחגיגות רבה. בנו-
במבר מלאו ארבעים שנה לאגודת אספני דואר אויר שם, ושלושים וחמש שנה לבטאו-
נה של אגודה זו. האגודה הינה בעלת אופי בינלאומי, וחברים בה, בין השאר, מ-
ספר אספנים ישראלים.

המאורע צויין בשתי חותמות מיוחדות, המראות מטוס ורקיסה.
יום דואר אויר אף נחוג ע"י אספני דואר אויר במזרח גרמניה.
בולאי הולנד חגגו את יום דואר אויר בתערוכה של מוצגי דואר אויר.

* * *

באיטליה התקיימה ב-7.10.67 טיסת הליקופטר ראשונה בין טורינו לבולצאנו.

* * *

טיסת רקיסה התקיימה ב-4.11.67 באיטליה.

* * *

שתי טיסות כדור פורח התקיימו באוסטריה באוקטובר ונובמבר. טיסות אלה ה-
פכו למסורת באוסטריה, וההכנסות מהן מוקדשות לטובת כפר ילדים.

* * *

לרגל תערוכת תעופה שנערכה במלבורן שבאוסטרליה, הוטבעה חותמת זכרון ש-
במרכז מטוס. בצ'כוסלובקיה הוטבעו בסוף השנה שעברה כמה חותמות לרגל טיסות
שונות מפראג לחו"ל. חותמות "חלל" הוטבעו גם ברומניה, במסגרת תערוכה בולאית.
בקצור נמרץ בסידרת בולי זמביה (מז' המניין) נמצא בול שהוקדש
לנתיבי התעופה הלאומיים של זמביה.

אוסטריה הקדישה את בולה הראשון לשנת 1968 לנוף ארכיטק-
טוני בעיר קלגפורט. למעוניין בבולי קובה: בקובה נמצאת עתה
במחזור סדרה מז' המניין של בולי דגים (1, 2, 3, 4, 5, 13, 20 סנט)
נדירים מאוד וערכם רב. לעומת זאת עמד לרשותי חומר עיוני וגרפי-מקצועי. ב-
עזרתו עלה בידי לקבוע כי - (א) בולים אלה הם שיפוס מס' 14 של סידור ראשון;
ו-(ב) בערך של 4 מילים נמצא בגלופה המקורית שינוי קטן - בליטה קטנה במסגרת
התחתונה בין האותיות האנגליות F ו-E (ראה תצלום).

ואחרון אחרון חביב - לבסוף באה לידי הזדמנות לרכוש צמדה של 4 בולים של
ערך 4 מילים, עם תוספת-שוליים, וכמובן - עם שינוי B המבוקש על הבול העליון
השמאלי. על הבול התחתון הימני גיליתי את שינוי-הגלופה המוכר בסיפרה הערבית
ξ ("40") במקום ξ (4). השוליים מוכיחים כי זהו שינוי בגליון מס' 111 (שני
שינויים נמצאים בגליון); מכאן - שהבול המבוקש מספרו 98. ביתר הבולים לא נ-
מצא שינוי טיפוגרפי.

נוסף על האמור לעיל, יש ברשותי חומר על שינויים גוספים של האות B בב-
ולי "ירושלים 1", סידור א ו-ב. על כך - ברשימה נפרדת.

יהודים נוספים על בולים

היינריך רודולף הרץ - במקסיקו

"לא תרצח" בבול פורטוגל

שלושת הבולים האחרונים שהונפקו בפורטוגל בסוף שנת 1967 הוקדשו למלאות 100 שנה לביטול עונש המוות במדינה זו. הבול-ים בציור אחד מתארים מגילה ועליה חרוטות בספרדית ובפורטוגזית המלים "לא תרצח". ערכם הנקוב של הבולים הוא: 1 אסק. בצבע חום (התפוצה 9 מליון עותקים) 2 אסק. בצבע אדום (התפוצה 1,5 מליון עותקים) 5 אסק. בצבע ירוק (חצי מליון עותקים) עד לבטול עונש המוות היו קיימים בפורטוגל גם מרחפי עינויים שבהם עונו הנידונים עד להוצאתם להורג.

הדיבר: לא תרצח
על לחיות חבית

לכבוד משטרת פלשתינה

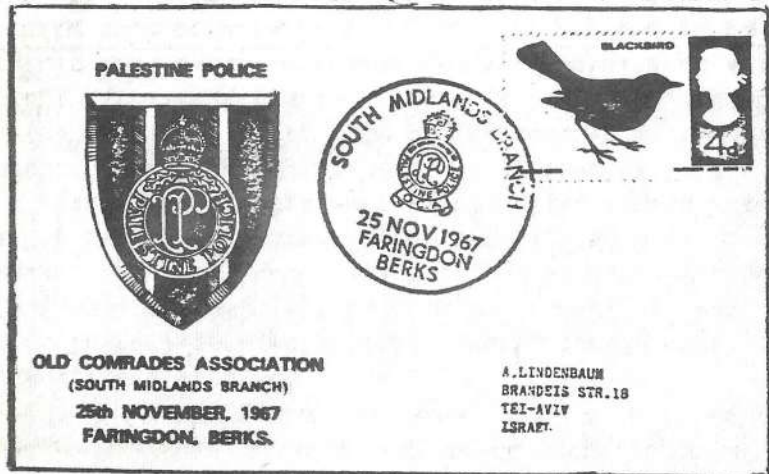
חותמת מעניינת הוטבעה לא מזמן בבריטניה ועניינה רב לכל אספני יודאיקה. הכוונה לחותמת המיוחדת לכבוד "משטרת פלשתינה". אמנם כך, בבריטניה השמרנית (לשעבר) זכינו בחותמת יודאיקה לכל הדעות, עם כתר הוד מעלתה. בחותמת סמל ה-משטרה הבריטית בא"י והמלים: "משטרת פלשתינה". החותמת הוטבעה ב-22 בנובמבר 1967.

סניף הדואר בו הוטבעה החותמת פעל בישוב קטן וב-זמן מוגבל. עד כמה שידוע לנו הוטבעו רק כ-500 מעט-פות בחותמת זו.

רודולף הרץ - בפעם הרביעית

המדען היהודי-גרמני, רודולף הרץ צויין באחרונה בבול חדש במקסיקו. (בעבר הופיו בולים לזכרו בגרמניה המערבית והמזרחית ובצ'כוסלובקיה). בפולין ה-ופיעו שלושה בולים נוספים לזכר מחנות ריכוז ממלחמת העולם השנייה.

קטע מחור מעטפה
אורגואית המעוטרת
בדגלי העולם,
לרבות דגל ישראל.

הסיפור שמאחורי הבול

הבול שהביא לרצח פטלורה
- מאת ד"ר שאול דגוני -

באחד מימי מאי 1926 טייל בשדרות סט' מישל בפריז גבר בגיל העמידה, כשבידו תמונה קטנה. הוא הביט בתמונה ובפני העוברים כ- אילו ביקש משהו. לפתע נרגש - הסתכל בתמונה הקטנה ונגש לאחד מן העוברים הרבים ושאל: "אתה הוא פטלורה" כשהנ"ל השיב בחיוב - ה- וציא אקדח, ירה וקרא: זה בשל פרסקורוב! - ירה בפטלורה והמיתו. היורה עמד בשלוה גמורה עד לבוא המשטרה. על השאלה "מדוע רצחת אדם" השיב: אני יהודי! הרוצח היה שלום שוארצבורד - הנרצח, אטמאן פטלורה, "נשיא" אוקראינה, אשר שלט זמן מה באוקראינה בעזרת הפולנים. שלום שוארצבורד, איש צבא ומשורר יהודי רוסי (1886-1938) אירגן בסליון בין-לאומי, שהיה מורכב ברובו מיהודים, למלחמה בפטלורה. הוא כתב שירים ליר-יים, זכרונות ותיאורים של המהפכה ברוסיה. השתתף בהגנה היהודית (1905) ובת-נועה המהפכנית ברוסיה - נאסר והוגלה לסיביר. שוארצבורד הצליח לברוח מסיביר והיגר לפריז, שם עבד כשען. הוא שרת בצבא הצרפתי במלחמת העולם הראשונה. אחרי המלחמה התנדב לגיון הצרפתי ונשלח לרו-סיה הדרומית לעזרת ה"רוסים הלבנים", שלחמו בקומוניזם. היה עד למעשי הזוועה של ה"הידמקים" של פטלורה שאירגנו פוגרומים ביהודים. הפרעות בפרוסקורוב הש-אירו בליבו זכרונות עגומים ביותר (במשך שעות אחדות נרצחו בצורה אכזרית ב-י-וחר יותר מ-500 יהודים).

ב-1919 חזר שוארצבורד לפריז האהובה עליו וחזר למקצועו - שענות. סמוך ליום הרצח ההסטורי קרא בעתונות שפטלורה מתגורר בפריז. המחשבה שה-אחראי לרצח ההמוני של בני עמו מתהלך חופשי בפריז ואיש אינו שם לב לכך, לא נתנה לו מנוח. הוא לא ראה אף פעם את פטלורה... באנציקלופדיה "לארוס" מצא את תמונת הבול עם דיוקן פטלורה ועם אותו צילום התהלך. בשדרות פריז בתקוה ל-פגוש ברוצח. מזלו שחק לו, הוא פגש בפטלורה וקיים את נקמתו. משפט שוארצבורד היה למשפט הסטורי. בעת ההיא לא ידעו על "גנוסיד" (השמ-דת עם) ועקרונות משפטי נירנברג. שוארצבורד קבל על עצמו את משימת הקטגוריה נגד הפושע.

ב-1927 הצדיק חבר המושבעים את מעשהו של שוארצבורד נגד פטלורה והוא יצא זכאי. הוא סייר בארצות הברית ורצה לעלות לא"י, אבל שלטונות המנדט לא אפשרו לו. הוא שב לפריז וחי בצנעה. ב-1938 נשלח מטעם האנציקלופדיה האידית לדרום-אפריקה ושם מת לאחר חודש. עצמותיו של שוארצבורד הועברו לישראל לאחר 30 שנה ונקברו באביחייל. בד-ך זו בא הגמול לאדם שזעזע בשעתו את מצפון העולם והביא את אחד הפושעים הגדול-ים בעת ההיא על עונשו.

בסרגדיה זו מלא תפקיד חשוב - בול קטן...
מפת ישראל בבול כוית

דואר כוית הוציא בול "סולידאריות" עם עמי ערב וכציור המתאים ביותר ש-ימשה לו מפת ישראל. רישמית הוקדש הבול ל"יום האו"ם". צימוק אחר היא דפית ה-זכרון של דואר חיימן המלוכנית שהוצאה בשעתו לזכרו של צ'רצ'יל ועתה קיבלה הד-פם-רכב "לסובת פליטי ירדן".

בעין בוחנת

ליטה, לסביה ואסטוניה...הסובייטית

מאז מלחמת העולם השנייה מחזיקה ברית-המועצות בליטא, לסביה ואסטוניה, ש-
הן כידוע רפובליקות אוטונומיות של ברית-המועצות. למדינות אלו אין עוד בולים
משלהן כשם שאין להן עצמאות מדינית. ברית-המועצות מוציאה מדי פעם בולים מוק-
דשים לרפובליקות השונות. גם עתה, לרגל 50 שנות המהפכה, הופיעה סדרה גדולה
של בולים עם שמות הרפובליקות הסובייטיות האוטונומיות, לרבות ליטה, לסביה ו-
אסטוניה.

מעניין, ששום מדינה לא העיזה להחרים את בולי ברית-המועצות משנות ה-40
לציון הכיבוש הסובייטי בשטחים האלה (!?), אבל בול הכותל המערבי של ישראל,
"מעודד תוקפנות" (!).

מעוינים עם שובלים

ברפובליקה של בורונדי הוצאה דפית זכרון מרובעת לכבוד צופים ובה שני ב-
ולים. הדבר מתאפשר ע"י כך שלכל בול צורפה תווית מרובעת דמויית בול אך ללא
ערך כספי. ארבעת הציורים מהווים את הגליון בולי ספורט זהים בגויאנה וג'מיקה.

הגיבור, שמת ב'1790. היה מר
של ה"צוק" מ'1775. הוא התר
פרסם בהגנת המושבה מפני
הספרדים והצרפתים. במצור
הגדול של 1779-83.

זכר גיבור
מלאות 250 שנה להולדת
האדמירל הבריטי ג'ורג'
אוגוסטוס אליז. הוציאה גיב'
לטר 4 בולים. האדמירל

מדי חורף ב... אוגוסט

ד"ר מיכה טיינר, כתבנו באר-
ה"ב כותב שפורסמה שם "גלוית הת-
אמה" (מקסימום) ישראלית עם בול
נצחון צה"ל. אחרי שנהייתי ממראה
החילת החמודה, כותב ד"ר טיינר,
שמתי לב שהיא לובשת מדי חורף...
וזאת באמצע אוגוסט!?

הסתדרות העובדים הלאומית בישראל

**קופת חולים
לעובדים לאומיים**

המרכז תל-אביב, רחוב ביכורי העתים 23
טלפון 250221

- עזרה רפואית מלאה
- פתוחה לכל אורח במולדת
- בחירה חפשית של הרופאים
- סניפים ברחבי המדינה
- סנסוריום מרכזי בירושלים

תרשם בתור חבר קופת חולים
לאומית והבטחת את בריאותך

העולם הגדול

בול ראמדין מזכיר את התלמוד

סולטנות ברוניי שבחסות בריטניה, המשתרעת על שטח של פחות מ-6000 קמ"ר בצפון מערב האי בורניאו, הוציאה עתה 4 בולים לרגל חג הראמדין ומלאות 1400 שנה לקוראן. ארבעת הבולים זהים ומראים את הסולטן על רקע מסגד מוסלמי. בהסבר לבולים נאמר, בין השאר, שהקוראן, אשר לפי המסורת המוסלמית נמסר לידי מוחמד על-ידי אלהים, כולל בתוכו רעיונות מתוך התנ"ך והתלמוד.

ראה
"בקצור"
עמ' 11

בול בצורת נשר

נראה שעדיין לא מוצו כל הצורות האפשריות להנפקת בולים, משולשים, מלבנים, מרובעים, טרפזיות, מעוינים, עגולים ועוד. מי שרוצה לשוות לבוליו צורה מקורית חייב רק להתאמץ מעט. סיריה ליאונה שבאפריקה מתאמצת אומנם להפוך רעיונות ואנו זוכים מדי פעם בבולים יוצאי דופן ממנה. (נוסף לצורות המקובלות כבר הופיעו שם בולים גזורים בצורת פולי-קפה ומפת המדינה ועתה הופיעו בולים גזורים בצורת נשר פרושיכנפיים המשמש כסמל המדינה. הכתובת בבולים: "סיריה ליאונה, ארץ ברזל ויהלומים".

בסמואה - צלב אדום

סמואה המערבית ציינה את יום העצמאות ה-6 בארבעה בולי זכרון עם תמונות אישים. לפני כן הופיעה שם סדרת בולים לציון פעולות הצלב האדום. עניין של מסורת

סואזילנד מציינת בארבעה בולים החדשים מנהגים מסורתיים. מופיעים שני צורים זהים: ריקוד, שבו הרקדנית "מכסה ספח ומגלה ספחים" (עניין של מסורת), וטקס "אינקואלה" המתקיים בארמון המלכותי פעמיים בשנה (ביוני-יולי ודצמבר-ינואר)

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

הערך הגבוה מתוך סדרה של
**בולי
דואר
אוויר
"יצוא"**

יום ההופעה
7.2.68

השירות הבולאי
ירושלים - תל אביב - חיפה - טבריה - נחליה - באר שבע - נ.א. לנד ובנות הדואר

התאחדות
בולאי ישראל